

Warszawa, dnia czwartek, 6 listopada 2025 r.

Poz. 89

**DECYZJA NR 344
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 3 listopada 2025 r.

**w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu
specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych
kategorii tropiącej**

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla przewodników psów tropiących, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 344

Komendanta Głównego Policji

z dnia 3 listopada 2025 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW I PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH
KATEGORII TROPIĄCEJ**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie zespołu (przewodnik psa służbowego wraz z psem służbowym) do realizacji zadań z psem służbowym kategorii tropiącej.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowany jest policjant, który:

- złożył w formie pisemnej deklarację przystąpienia do uczestnictwa w kursie,
- spełnia wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636 i 718) niezbędne do mianowania na wybrane stanowisko służbowe,
- posiada aktualne zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym,
- posiada dobry stan zdrowia, potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim,
- odznacza się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej policjantów, o którym mowa w art. 61a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- posiada co najmniej rozpoczęty program szczepień przeciwko tężcowi, odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i wściekliznie lub zapoznał się z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowisku przewodnika psa służbowego.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest realizowany w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 118 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 7 godzin dziennie, tj. 35 godzin tygodniowo. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację zajęć w wymiarze przekraczającym 7 godzin w ciągu dnia, przy zachowaniu przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych
Rozpoczęcie kursu	7
Realizacja treści kształcenia	812
Zakończenie kursu	7
Ogółem:	826 (118 dni szkoleniowych)

W celu zapewnienia 40-godzinnego tygodnia służby pozostały czas pracy policjanta przeznaczony jest na czynności związane z obsługą psa służbowego.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie może przekraczać 6 słuchaczy.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Grupa szkoleniowa prowadzona jest przez jednego nauczyciela policyjnego.

Nauczyciel policyjny, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację programu doskonalenia zawodowego w jednostce szkoleniowej, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czasem zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Kolejność realizacji treści kształcenia może być zmieniana przez prowadzącego zajęcia, w szczególności ze względu na warunki atmosferyczne.

Ze względu na specyfikę służby z psem służbowym kategorii tropiącej zajęcia należy realizować o różnych porach doby, również poza terenem jednostki szkoleniowej.

Postępy umiejętności słuchacza oraz postępy w szkoleniu psa służbowego są oceniane na poszczególnych etapach realizowanych w ramach bloku zagadnieniowego nr III przez dwóch nauczycieli policyjnych komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację programu doskonalenia zawodowego w jednostce szkoleniowej, wyznaczonych przez kierownika tej komórki i dokumentowane w Karcie Ocen, której wzór jest określony w załączniku do programu doskonalenia zawodowego. Z uwagi na specyfikę przedmiotowego doskonalenia zawodowego obejmującego pracę słuchacza z psem, uzyskanie przez słuchacza negatywnej oceny okresowej z jednego z etapów bloku zagadnieniowego nr III, wskazuje na brak możliwości przygotowania zespołu – przewodnik wraz z psem, co oznacza, że zakładany w programie cel kursu nie zostanie osiągnięty. Sytuacja ta skutkuje usunięciem z kursu słuchacza, zgodnie z art. 34f ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Do 30 dnia szkoleniowego możliwe jest włączenie w jego miejsce innego słuchacza.

W przypadku, o którym mowa w art. 145s ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, tj. wystąpienia u psa służbowego stanu chorobowego nierokującego poprawy lub braku postępów w szkoleniu rokujących osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia zwierzęcia w terminie:

- do 20 dnia dydaktycznego od rozpoczęcia kursu, pies służbowy może zostać wymieniony,
- po 20 dniu dydaktycznym, wycofanie psa służbowego skutkuje usunięciem z kursu słuchacza.

Kierownik jednostki szkoleniowej może zezwolić na wcześniejsze ukończenie kursu przez słuchacza, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest na kursie z psem służbowym przeszkolonym w zakresie kategorii tropiącej;
- 2) uzyskał pozytywną opinię opiekuna pedagogicznego;
- 3) uzyskał zaliczenie wszystkich bloków zagadnieniowych.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązania do zasad etyki zawodowej policjanta, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej oraz orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Lista wyposażenia dydaktycznego jest określona w poniższej tabeli.

Kategoria/nazwa wyposażenia dydaktycznego	
1. Wyposażenie indywidualne:	Liczba na osobę
Aporty dla psa służbowego:	
– piłka	2 szt.
– gryzak	1 szt.
Zestaw niezbędnego wyposażenia do zajęć z tropienia śladów ludzkich (skład zestawu określa każdorazowo nauczyciel policyjny)	1 szt.
2. Środki dydaktyczne*:	Liczba na grupę
Urządzenie GPS (obroża elektroniczna z nadajnikiem)	1 szt. na osobę
Odbiornik GPS	1 szt. na 3 osoby
Oświetlenie indywidualne dla przewodnika	6 szt.
Lampka wodoszczelna typu LED dla psa służbowego	6 kpl.
Szorki z elementami odbłaskowymi	6 szt.
Różnokolorowe ubrania do pozoracji, w tym nakrycia głowy	2 kpl.
Wzory dokumentacji służbowej:	
– Dziennik pracy psa służbowego Policji	6 szt.
– Notatka służbowa z użycia psa służbowego Policji	wg potrzeb
Rękawiczki jednorazowe	wg potrzeb
Fantom do nauki resuscytacji – osoba dorosła	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji – dziecko	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji – niemowlę	1 szt.
Defibrylator szkoleniowy	1 szt.
Zestaw do pozoracji ran i urazów	1 szt.
Sztuczna krew do symulacji (płyn/proszek do sporządzenia płynu)	1 l
Deska ortopedyczna ze stabilizatorem i pasami	1 kpl.
Szyny Kramera	zestaw
Staza taktyczna	1 szt.
Kamizelka do nauki postępowania z zadławieniem	1 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dorosłych	2 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dzieci	1 szt.
Płyn do dezynfekcji	0,5 l
Opaska elastyczna 8 cm x 5 m	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 5 cm x 4 m	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 10 cm x 4 m	2 szt. na osobę
Chusta trójkątna	5 szt.
Koc ratunkowy termiczny	2 szt.
Fantom psa do fantom do nauki resuscytacji	1 szt.

* Środki dydaktyczne zapewnia jednostka szkoleniowa.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	System oceniania
I. Teoretyczne podstawy szkolenia psów służbowych W ramach bloku zagadnieniowego realizowane są trzy tematy ukierunkowane na kształcenie z zakresu teorii szkolenia psów służbowych, kynologii służbowej oraz taktyk i technik użycia psów służbowych.	50	Po zakończeniu każdego tematu przeprowadzany jest test wiedzy. Ocena z testu wiedzy stanowi ocenę bieżącą. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie bieżących ocen uzyskanych z testów wiedzy przeprowadzanych po zakończeniu każdego z tematów. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6–1.
II. Pierwsza pomoc W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	12	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6–1.
III. Szkolenie praktyczne psa służbowego W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na rozwijanie umiejętności słuchacza i psa służbowego kategorii tropiącej, umożliwiających realizację przydzielonych zadań.	720	W bloku przeprowadzane są cztery testy umiejętności (etap I–IV), które stanowią oceny okresowe słuchacza. Zaliczenie bloku następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności na IV etapie. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6–1.
IV. Kształtowanie sprawności fizycznej W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na rozwijanie umiejętności w zakresie kształtowania zdolności motorycznych słuchacza.	30	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu sprawności fizycznej. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się skalę ocen 6–1.
Razem	812	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny okresowej z każdego bloku zagadnieniowego. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego z wpisanym ogólnym wynikiem nauki, wynikającym ze średniej arytmetycznej ocen okresowych z bloków zagadnieniowych. Ukończenie kursu jest równoznaczne z uzyskaniem przez psa służbowego atestu.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**BLOK ZAGADNIENIOWY NR I: TEORETYCZNE PODSTAWY SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH****TEMAT NR 1: TEORIA SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wymienić i scharakteryzować sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego,
- omówić zasady bezpieczeństwa podczas szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować zasady i metody szkolenia psa służbowego,
- scharakteryzować typy psychiczne psów i ich znaczenie w szkoleniu,
- wymienić zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych u psa,
- omówić system nerwowy psa.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego oraz bezpieczeństwo podczas szkolenia psa służbowego. 2. Zasady i metody stosowane w szkoleniu psa służbowego. 3. System nerwowy psa oraz zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych. 4. Budowa łuku odruchowego, mechanizm stereotypu dynamicznego oraz zasady powstawania odruchu warunkowego u psa. 5. Typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.	8	wykład, pokaz	W czasie realizacji zajęć: – zaprezentuj słuchaczom sprzęt do szkolenia psa służbowego, – podaj podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas zajęć z praktycznego szkolenia psa służbowego, – zaprezentuj schemat powstawania łuku odruchowego oraz mechanizm powstawania stereotypu dynamicznego, – omów system nerwowy psa oraz zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych, – przedstaw typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.
6. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 2: KYNOLOGIA SŁUŻBOWA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy anatomii psa,
- scharakteryzować główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa,
- scharakteryzować zasady racjonalnego żywienia psa,
- omówić zasady pielęgnacji psa,
- opisać objawy chorobowe psa,
- omówić zasady udzielania pomocy przedweterynaryjnej psu.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Anatomia i fizjologia psa. 2. Pielęgnacja psa. 3. Choroby odzwierzęce przenoszone przez psa. 4. Żywienie psa. 5. Patologia organizmu psa, choroby zakaźne i pasożytnicze oraz zasady korzystania z pomocy weterynaryjnej. 6. Schorzenia występujące u psów, profilaktyka oraz zasady postępowania w nagłych wypadkach. 7. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	12	wykład, pokaz	W trakcie realizacji zajęć: – korzystając z tablic poglądowych oraz modelu układu kostnego, nazwij i scharakteryzuj okolice ciała psa, – omów główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa, – omów profilaktykę chorób odzwierzęcych, – omów zasady pielęgnacji i racjonalnego żywienia psa, – omów choroby zakaźne i pasożytnicze psów, a także ich profilaktykę, – omów podstawowe zasady postępowania w nagłych wypadkach z uwzględnieniem oceny: drożności dróg oddechowych psa, oddechu, krążenia, neurologicznej, a także zabezpieczenia psa zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami. Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki oraz trenażer psa. Zaprezentuj działania ratownicze. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo przewodnika podczas wykonywanych czynności.
9. Zaliczenie.	2	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 3: TAKTYKI I TECHNIKI UŻYCIA PSA SŁUŻBOWEGO KATEGORII TROPIACEJ

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić obowiązki przewodnika psa służbowego wynikające z przepisów prawnych,
- sporządzić dokumentację z użycia psa służbowego,
- scharakteryzować zasady i metody pracy z psem służbowym kategorii tropiącej,
- omówić zadania przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia,
- omówić czynności przewodnika psa służbowego związane z tropieniem śladów ludzkich,
- scharakteryzować podstawowe błędy popełniane przez przewodnika psa służbowego i psa służbowego podczas tropienia,
- wymienić czynniki ułatwiające i utrudniające tropienie oraz sposoby wyhamowywania pracy psa służbowego na ścieżce śladów,
- omówić możliwości wytypowania miejsc występowania śladów zapachowych i ich nośników na miejscu zdarzenia oraz zasady i metody ich zabezpieczania,
- omówić zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki na miejscu zdarzenia.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kryteria doboru kandydatów na przewodników psów służbowych oraz obowiązki opiekuna psa służbowego wynikające z przepisów prawnych. 2. Zasady prowadzenia ćwiczeń z psem służbowym w terenie. 3. Czynniki warunkujące rozpoczęcie nauki tropienia oraz metody i zasady układania śladów. 4. Czynniki ułatwiające i utrudniające tropienie śladów. 5. Przedmioty zapachowe jako element ścieżki śladów oraz sposoby wyhamowywania pracy psa służbowego na tej ścieżce. 6. Sposoby niszczenia śladów. 7. Katalog czynności przewodnika psa służbowego przed rozpoczęciem tropienia. 8. Katalog czynności przewodnika psa służbowego po zagubieniu ścieżki śladów oraz po zakończeniu tropienia. 9. Błędy popełniane przez przewodnika psa służbowego i psa służbowego w czasie tropienia śladów. 10. Zasady i metody użycia psa służbowego podczas przeszukania terenu za osobą zaginioną. 11. Sporządzanie dokumentacji dotyczącej psa służbowego Policji.	22	wykład, ćwiczenia	Podczas zajęć omów: – akty prawne regulujące służbę przewodnika psa służbowego, – formę pełnienia służby z psem służbowym kategorii tropiącej, – zasady używania psa służbowego z zakresu przeszukania terenu za osobą zaginioną, – rolę przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia oraz wykonywane przez niego zadania przy użyciu psa służbowego, – katalog czynności przewodnika psa służbowego związanych z tropieniem śladów. Na podstawie założeń poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji, np. notatki służbowej z użycia psa służbowego Policji, która będzie podlegała ocenie. Omów sporządzoną dokumentację.

12. Metody identyfikacji śladów zapachowych przy użyciu psa służbowego.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Dokonaj klasyfikacji śladów zapachowych, omów metody identyfikacji śladów zapachowych i warunki ich przechowywania. Scharakteryzuj sprzęt do zabezpieczania śladów zapachowych. Zademonstruj prawidłowe zabezpieczenie śladu zapachowego i jego nośników. W ramach zajęć poleć słuchaczom zrealizowanie zadania związanego z zabezpieczeniem zapachu osoby, jak również zapachu pobranego z różnych przedmiotów.
13. Charakterystyka śladów kryminalistycznych występujących na miejscu zdarzenia oraz zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy ze specyfiką śladów kryminalistycznych występujących na miejscu zdarzenia ze szczególnym uwzględnieniem śladów będących nośnikiem zapachu człowieka (traseologicznych, osmologicznych, biologicznych i innych). Omów zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki w czasie wykonywania czynności procesowych. Przecwicz zasady zachowania się przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia, zasady typowania śladów kryminalistycznych do pracy węchowej psa służbowego oraz zasady ochrony śladów kryminalistycznych przed zniszczeniem.
14. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II: PIERWSZA POMOC**TEMAT: DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wykonać czynności ratownicze, w zależności od rodzaju zdarzenia,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- przeprowadzić badania fizykalne poszkodowanego,
- omówić zasady prowadzenia selekcji poszkodowanych i ustalania priorytetów w udzielaniu pierwszej pomocy,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od jego stanu oraz doznanych obrażeń,
- prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, w tym kobiety w ciąży, dzieci, w tym niemowlaków,
- wykonać defibrylację przy zastosowaniu automatycznego defibrylatora w sytuacji nagłego zatrzymania krążenia,
- zabezpieczyć poszkodowanego z obrażeniami tkanek miękkich oraz krwotokiem,
- zabezpieczyć poszkodowanego z urazem termicznym (oparzeniem),
- wskazać działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- udzielić pierwszej pomocy w urazach kostnych,
- przygotować poszkodowanego do transportu,
- omówić zasady postępowania w przypadku kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym (HIV, HCV, HBV i inne wirusy),
- scharakteryzować zasady dotyczące własnego bezpieczeństwa w trakcie udzielania pierwszej pomocy.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Bezpieczeństwo i organizacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. 2. Ewakuacja poszkodowanego z miejsca zdarzenia. 3. Wstępna ocena stanu poszkodowanego. 4. Selekcja poszkodowanych – określenie priorytetów udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym. 5. Szybkie badania urazowe. 6. Zabezpieczenie poszkodowanego zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami, urazami.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki, atrapę samochodu, kołnierze ortopedyczne. Przypomnij schemat postępowania w miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. Zwróć uwagę na umiejętność szybkiego przeprowadzenia oceny i analizy sytuacji oraz podjęcia działań ratowniczych z uwzględnieniem szeroko pojętego bezpieczeństwa. Przypomnij organizację działań ratowniczych funkcjonariusza Policji, w sytuacji wypadku komunikacyjnego i innych zdarzeń. Przypomnij zasady dotyczące ewakuacji poszkodowanego z miejsca zdarzenia. Zwróć uwagę na znaczenie doboru prawidłowej techniki w trakcie ewakuacji (chwyt Rauteka). Przypomnij o zasadach selekcji osób poszkodowanych w celu ustalenia kolejności w udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym, biorąc po uwagę stan poszkodowanych oraz stwierdzone obrażenia i urazy. Poleć, aby słuchacze w ramach ćwiczeń doskonalili umiejętności udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym na miejscu zdarzenia.
7. Pierwsza pomoc w sytuacji niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie). 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie z obowiązującym standardem Europejskiej Rady Resuscytacji. 9. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: trenażery osób dorosłych, niemowlaka, dziecka, a także worek do prowadzenia oddechu zastępczego POCKET-MASK, rękawiczki, defibrylator z oprogramowaniem szkoleniowym. Zaprezentuj działania ratownicze. Podkreśl znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych w sytuacji nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie określenia „cztery złote minuty” w działaniach ratowniczych. Zwróć uwagę na czynniki mające wpływ na skuteczność czynności resuscytacyjnych. Przypomnij algorytm czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika podczas wykonywanych czynności. W ramach ćwiczeń słuchacze doskonalą umiejętność resuscytacji krążeniowo-oddechowej osób dorosłych, w tym kobiety w ciąży, dzieci, w tym niemowlaków oraz umiejętność posługiwania się defibrylatorem.

10. Pierwsza pomoc w urazach i obrażeniach mechanicznych. 11. Wstrząs – działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu. 12. Obrażenia wielomiejscowe i wielonarządowe. 13. Przygotowanie poszkodowanego do transportu. 14. Profilaktyka zakażeń w miejscu zdarzenia w kontakcie z materiałem zakaźnym. 15. Zasady postępowania w razie ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał mogący zawierać wirusy (HIV, HCV, HBV i inne).	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: atrapy ran, atrapy złamań, trenażer urazowy, walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki. Przypomnij najważniejsze zasady opatrywania ran, tamowania krwotoków, zabezpieczania urazów układu kostnego, działań zapobiegających rozwojowi wstrząsu urazowego. Przypomnij algorytmy czynności obowiązujące w trakcie opatrywania ran szczególnych: amputacja, wytrzewienie jelit, drążąca rana klatki piersiowej, rana z ciałem obcym. Zaprezentuj, w jaki sposób należy zabezpieczyć poszkodowanego, układając go na twardej desce w celu przygotowania do transportu. Omów mechanizm powstawania urazów wielonarządowych, przypomnij algorytm postępowania ratowniczego w sytuacji gdy poszkodowany ma wielonarządowe obrażenia. Szczególną uwagę zwróć na bardzo ważny aspekt w działaniach ratowniczych, jakim jest bezpieczeństwo ratownika (konieczność stosowania ochrony osobistej, w tym rękawiczek, maseczki, okularów). Przypomnij działania profilaktyczne zapobiegające zakażeniu HIV, HCV, HBV oraz postępowanie w razie ekspozycji zawodowej na miejscu zdarzenia. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność zabezpieczania poszkodowanych, u których wystąpiły obrażenia tkanek miękkich, urazy kostne oraz obrażenia wielonarządowe. Doskonal umiejętność układania poszkodowanego na desce ortopedycznej w celu przygotowania do transportu.
16. Pierwsza pomoc w nietypowych sytuacjach zagrażających życiu: – ostry ból w klatce piersiowej, – drgawki, – podtopienie, – porażenie prądem, – porażenie piorunem, – obrażenia termiczne	2	pogadanka, ćwiczenia	Do realizacji zajęć przygotuj: rękawiczki, walizkę, torbę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem. Z udziałem słuchaczy przypomnij algorytm postępowania z osobą, u której stwierdzasz napad drgawkowy, podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, doszło do porażenia prądem, porażenia piorunem, urazu termicznego (oparzenia, odmrożenia). Przypomnij postępowanie z osobą wydobytą z wody bez zachowanych czynności życiowych. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność udzielania pomocy w różnych sytuacjach zagrożenia życia. Doskonalone przez słuchaczy umiejętności podlegają ocenie.
17. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III: SZKOLENIE PRAKTYCZNE PSA SŁUŻBOWEGO**TEMAT: SZKOLENIE PSA SŁUŻBOWEGO**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- osiągnąć u psa służbowego wymagany w służbie stopień posłuszeństwa ogólnego,
- rozwinąć u psa służbowego wymagane umiejętności w zakresie pracy węchowej,
- utrzymać sprawność użytkową psa służbowego w zakresie posłuszeństwa ogólnego i pracy węchowej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przyzwyczajanie psa służbowego do przewodnika psa służbowego. 2. Posłuszeństwo psa służbowego: – równanie, – zwroty, – stanie, – siadanie, – warowanie, – pozostawanie, – przywoływanie, – zatrzymywanie. 3. Pokonywanie przeszkód terenowych. 4. Praca węchowa: – tropienie śladów ludzkich, – przeszukiwanie terenu w celu odnalezienia zaginionej osoby.	685	pokaz, ćwiczenia	Zaprezentuj prawidłowe wykonanie ćwiczeń, tj. równania, zwrotów, stania, siadania, warowania, pozostawania, przywoływania, zatrzymywania oraz pokonywania przeszkód terenowych. Poleć słuchaczowi każdy dzień szkoleniowy rozpoczynać jedną godziną ćwiczeń z zakresu posłuszeństwa ogólnego psa służbowego. Przeprowadź ćwiczenia z zakresu pracy węchowej, tj. tropienia śladów ludzkich oraz przeszukiwania terenu w celu odnalezienia zaginionej osoby. Przy ocenie bieżącej stosuj ocenę kształtującą, polegającą na wskazywaniu mocnych i słabych stron wykonywania zadań przez słuchaczy. W trakcie realizacji tematu przeprowadź trzy etapy oceny predyspozycji psa służbowego do dalszego szkolenia poprzez dokonanie oceny umiejętności psa.
5. Zaliczenie etapu I, II, III.	21	test umiejętności	Przeprowadź I, II, III etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Słuchacz uzyskuje zaliczenia okresowe na podstawie oceny z etapów postępów umiejętności. Oceny te wpisuje się do dziennika kursu i Karty ocen, której wzór jest określony w załączniku do programu doskonalenia zawodowego.

6. Zaliczenie etapu IV.	14	test umiejętności	Przeprowadź IV etap oceny słuchacza i psa służbowego, dokonując wszechstronnego sprawdzenia ich umiejętności. Oceny te stanowią oceny końcowe, które są wpisywane do Książki Psa Służbowego Policji i są podstawą do uzyskania przez psa służbowego atestu. Oceny te wpisuje się również do dziennika kursu i Karty ocen.
-------------------------	----	----------------------	---

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV: KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ**TEMAT: KSZTAŁTOWANIE WYTRZYMAŁOŚCI I WYDOLNOŚCI ORGANIZMU, SIŁY OGÓLNEJ, ZWINNOŚCI RUCHOWEJ I WSPÓŁDZIAŁANIA W ZESPOLE**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił wykazać się umiejętnością współdziałania w zespole oraz podnieść swoją wydolność, wytrzymałość, szybkość, siłę ogólną i zwinność.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kształtowanie wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole. Kształtowanie zdolności motorycznych: – bieg terenowy, marszobieg, – gry zespołowe, np.: piłka siatkowa, piłka nożna, – ćwiczenia siłowe, – ćwiczenia gimnastyczne.	28	ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: siatkę do gry w piłkę siatkową, piłkę do siatkówki, piłka do piłki nożnej oraz sprzęt na siłowni. Przypomnij warunki dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć. Poleć słuchaczowi ćwiczenia z zakresu kształtowania wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole oraz kształtowania zdolności motorycznych.
2. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Przeprowadź test sprawności fizycznej zgodnie ze sposobem i kryteriami oceniania sprawności fizycznej policjanta określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61a ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Załącznik do Programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej

	Oceniane ćwiczenie (umiejętności)	I ETAP ZALICZENIE	II ETAP ZALICZENIE	III ETAP ZALICZENIE	IV ETAP ZALICZENIE
Posłuszeństwo psa służbowego	Równanie				
	Zwroty				
	Stanie				
	Siadanie				
	Warowanie				
	Pozostawianie				
	Przywoływanie				
	Zatrzymywanie				
Pokonywanie przeszkód terenowych	Schody				
	Kładka				
	Tunel				
	Ściana				
	Tor przeszkód				
Praca węchowa	Tropienie śladów ludzkich				
	Przeszukanie terenu				
	Oznaczenie osoby				
Umiejętności słuchacza					

KARTA OCEN

.....
(stopień, imię i nazwisko słuchacza)

.....
(nazwa i numer ew. psa służbowego)

.....
(data i nr kursu)

I Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

II Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

III Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

IV Etap. Data.....

1.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

2.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego oceniającego)

NAUCZYCIEL POLICYJNY

.....
(stopień, imię i nazwisko, podpis nauczyciela policyjnego prowadzącego grupę szkoleniową)

CHARAKTERYSTYKA PSA SŁUŻBOWEGO:**POSŁUSZEŃSTWO PSA SŁUŻBOEGO I POKONYWANIE PRZESZKÓD TERENOWYCH**

.....

.....

.....

.....

.....

PRACA WĘCHOWA

.....

.....

.....

.....

.....

ATEST WAŻNY DO:**„ZATWIERDZAM”**

(podpis słuchacza)

(stopień, imię i nazwisko, podpis kierownika komórki organizacyjnej
odpowiedzialnej za realizację programu doskonalenia zawodowego
w jednostce szkoleniowej)